

Inleiding

‘België bestaat uit twee aparte landen: enerzijds de Belgen, anderzijds hun politici.’

– schrijver Tom Lanoye

20 juli, Pepinster, rond de middag. Voor het door moeder overspoelde huis van Dominique eet ik mijn boterhammen op. Ik kijk naar de brug over de Vesder en probeer de omvang van de overstromingen te vatten. Zo ziet een rampgebied er dus uit. Dan herken ik Malika, mijn buurvrouw uit Sint-Gillis. Ook zij is met de SolidariTeams uit Brussel gekomen. Samen met de andere vrijwilligers die een huis verderop in de straat aan het opruimen zijn zet ze zich bij ons. ‘Ik kom uit Oostende’, vertelt een vrouw. ‘Wij uit Ath’, riposteert een koppel. Dominique, de beenhouwer wiens woning we onder handen nemen, heeft het gehoord en komt erbij staan. ‘Ik spreek een beetje Nederlands’, glimlacht hij ontroerd. Het gesprek belandt bij politiek. Hij mompelt dat hij meer vertrouwen in de gewone mensen heeft. Iemand merkt op: solidariteit is de tederheid der volkeren.

Diezelfde twintigste juli, die een dag van nationale rouw is, hangen de vlaggen overal halfstok. In de studio's van zakenzender Kanaal Z pleit Bart De Wever, voorzitter van N-VA, parlementslid en parttime burgemeester van Antwerpen, voor een fusie van Vlaanderen en Nederland. 'Samen zouden we een van de sterkste economieën ter wereld zijn. De havens van Antwerpen en Rotterdam zouden kunnen fuseren tot de toegangspoort van de Noordwest-Europese economie. Dat lijkt me een fantastisch verhaal.' Hij laat weten dat hij gelukkiger zou sterven als Zuid-Nederlander dan als Belg. Het ballonnetje zet de klassieke machinerie van tweets, artikels, opiniestukken en editorials in gang. Voor de duizendste keer.

Er is iets vreemds aan de hand. Al decennia proberen politici Vlamingen en Walen te verdelen. Al even lang spreken Vlaams-nationalisten over splitsen. Maar al hun geld en energie ten spijt slagen ze er maar niet in de harten en geesten te veroveren. Tussen de tien en vijftien procent van de Vlamingen loopt warm voor een splitsing van België. Meer niet. Liefst twee derde wil méér België, slechts een kwart méér Vlaanderen.* In het zuiden van het land is dat niet anders. Het zijn cijfers waar de splitsingsfetisjisten van gruwen. In regio's als

* Enquête van de VRT en *De Standaard*, april 2021.

Schotland en Catalonië, waar de nationalistische partij even machtig zijn als hier, is bijna de helft van de bevolking pro-onafhankelijkheid. En toch houdt die separatistische agenda de Wetstraat en de Wetstraatpers in de tang. Dat is dus hoe een bubbel werkt.

Dit manifest wil het kelderstof en het spinrag wegblazen. We hebben dringend een écht debat over de toekomst van ons land nodig. Dat betekent een discussie die buiten de krijtlijnen van nationalist en hun objectieve bondgenoten kleurt en buiten de tunnelvisie van de Wetstraat treedt. Dit boek wil een instrument zijn. Met een hamer klopt je op een nagel. Met dit boek wapen je je om de discussie aan te gaan. Het is ook een *work in progress*, want we gaan er graag over in gesprek tijdens een grote debatronde door het hele land.

Neen, het is nog niet te laat. We kunnen het tij nog keren. *We are one. Nous sommes un. Wij zijn één. Wir sind ein.*

22 juli 2021, Brussel